

Eich cyf/Your ref P-05-941
Ein cyf/Our ref LG/00072/20

Janet Finch-Saunders AC
Cadeirydd y Pwyllgor Deisebau

Government.Committee.Business@gov.wales

15 Ionawr 2020

Annwyl Janet

Diolch am eich llythyr dyddiedig 8 Ionawr ynghylch Deiseb P-05-941 Cylch Gwaith Bioamrywiaeth Cyfoeth Naturiol Cymru.

Mae Deddf yr Amgylchedd (Cymru) 2016 yn rhoi mewn deddfwriaeth yr arfer gorau rhyngwladol ar gyfer gwrthdroi'r dirywiad yn ein bioamrywiaeth drwy 'reoli adnoddau naturiol yn gynaliadwy'.

Mae hyn yn golygu cymryd camau o ran bioamrywiaeth ar draws y dirwedd gyfan, gan adeiladu ar y rhwydwaith o safleoedd gwarchoddedig, drwy'r dull gweithredu ecosystem.

Mae'r diffiniad o adnoddau naturiol yn cynnwys (ond nid yn gyfyngedig i) anifeiliaid, planhigion, ac organeddau eraill; aer, dŵr a phridd; mwynau; nodweddion a phrosesau daearegol; nodweddion a phrosesau ffisiolegol a nodweddion a phrosesau'r hinsawdd.

Mae'r Ddeddf yn rhoi'r gofynion cyflawni a ganlyn ar waith ar gyfer Cyfoeth Naturiol Cymru (CNC):

- Rhaid i CNC reoli adnoddau naturiol yn gynaliadwy wrth arfer ei swyddogaethau. Amcan ei swyddogaethau yw cynnal a gwella cydnerthedd ecosystemau.
- Mae Polisi Adnoddau Naturiol Gweinidogion Cymru yn nodi'r blaenoriaethau o ran rheoli adnoddau naturiol yn gynaliadwy bob 5 mlynedd er mwyn i bawb allu gweithredu. Rhaid i CNC gyflawni'r polisi drwy Ddatganiadau Ardal, a gyhoeddir ym mis Mawrth 2020.

Bae Caerdydd • Cardiff Bay
Caerdydd • Cardiff
CF99 1NA

Canolfan Cyswllt Cyntaf / First Point of Contact Centre:
0300 0604400

Gohebiaeth.Lesley.Griffiths@llyw.cymru
Correspondence.Lesley.Griffiths@gov.wales

Rydym yn croesawu derbyn gohebiaeth yn Gymraeg. Byddwn yn ateb gohebiaeth a dderbynnir yn Gymraeg yn Gymraeg ac ni fydd gohebu yn Gymraeg yn arwain at oedi.

We welcome receiving correspondence in Welsh. Any correspondence received in Welsh will be answered in Welsh and corresponding in Welsh will not lead to a delay in responding.

Cyflwynodd Deddf yr Amgylchedd ddyletswydd gryfach mewn cysylltiad â bioamrywiaeth a chydnerthedd ecosystemau, sef y ddyletswydd adran 6, ar awdurdodau cyhoeddus sy'n cyflawni'u swyddogaethau o ran Cymru.

Gan fod bioamrywiaeth yn sylfaenol o ran cydnerthedd ecosystemau, mae bioamrywiaeth yn ganolog i bwrpas craidd CNC sef rheoli adnoddau naturiol yn gynaliadwy, ac mae hyn wedi ei ymgorffori fel rhan o'i ofynion statudol.

Gweler fy ymateb cychwynol i'r pwyntiau yn y ddeiseb:

Bydd Cyfoeth Naturiol Cymru yn sicrhau bod bioamrywiaeth yn ganolog i'w bwrpas craidd wrth geisio rheoli adnoddau naturiol yn gynaliadwy drwy:

1. *Gweithio tuag at welliant cyffredinol yn statws bywyd gwyllt Cymru ac atal neu o leiaf leihau'r risg o unrhyw ddifodiant pellach o ganlyniad i weithgareddau dynol.*
 - Mae dull gweithredu a fframwaith cyflawni Deddf yr Amgylchedd yn ymwneud â gwrthdroi'r dirywiad mewn bioamrywiaeth drwy fabwysiadu arfer gorau rhyngwladol i gyflawni'r nod hwn.
2. *Sefydlu ardaloedd cynaliadwy, mwy a llai tameidiog ar gyfer bywyd gwyllt, a ddylai ganolbwyntio i ddechrau ar gydgrynhoi ac ymestyn Gwarchodfeydd Natur Cenedlaethol presennol ac ardaloedd gwarchodedig eraill, ac yna sefydlu ardaloedd newydd.*
3. *Blaenoriaethu'r angen i gael statws ffafriol neu adferol ar gyfer nodweddion cadwraeth ar bob safle cadwraeth natur statudol (AGA, ACA, SoDdGA a GNG).*
 - Mae pwynt 2 a 3 yn cael eu gweithredu drwy'r fframwaith cyflawni rheoli adnoddau naturiol yn gynaliadwy. Mae'r Polisi Adnoddau Naturiol yn nodi bod 'rhwydweithiau ecolegol cydnerth' yn flaenoriaeth o ran gwrthdroi'r dirywiad mewn bioamrywiaeth. Mae hyn yn cael ei weithredu drwy Ddatganiadau Ardal a'r Cynllun Gweithredu Adfer Natur.
4. *Datblygu a gwella rhwydwaith effeithiol o Ardaloedd Morol Gwarchodedig sy'n ddigonol i sicrhau bod bywyd morol a physgodfeydd cynaliadwy yn cael eu diogelu'n ddigonol o amgylch Cymru.*
 - Bydd y Polisi Adnoddau Naturiol, cynllunio defnydd tir a chynllunio morol yn ategu ei gilydd o ran cynorthwyo rheoli adnoddau naturiol yn gynaliadwy ar hyd yr arfordiroedd (gan gymhwyso egwyddorion Rheoli Parth Arfordirol Integredig).
 - Mae rheoli rhwydwaith Ardaloedd Morol Gwarchodedig Cymru wedi ei gefnogi'n uniongyrchol gan Fframwaith Rheoli Ardaloedd Morol Gwarchodedig 2018-2023 a'r Cynlluniau Gweithredu blynyddol ategol. Gyda'i gilydd maent yn pennu cyfeiriad pendant i Awdurdodau Rheoli i lywio'r weledigaeth hirdymor ar gyfer rheoli rhwydwaith Ardaloedd Morol Gwarchodedig Cymru. Maent yn canolbwyntio ymdrechion ar y camau gweithredu hynny a fydd yn gwella neu'n cynnal cyflwr Ardaloedd Morol Gwarchodedig, gan felly gwella'r cyfraniad y mae'r rhwydwaith yn ei wneud i iechyd, cadernid a gweithrediad moroedd Cymru. At hynny, mae ystod o brosesau rheoleiddio, penderfyniadau cydsyniad a phrosesau asesu, er enghraifft, trwyddedu morol ac Asesiadau Rheoleiddio Cynefinoedd yn ystyried Ardaloedd Morol Gwarchodedig yn rhagweithiol, ac yn eu diogelu.

5. Sicrhau bod mwy o bobl yn mynd ati i gymryd rhan mewn materion bioamrywiaeth, a'u bod yn ymwybodol o arwyddocâd bioamrywiaeth i'w hiechyd a'u lles.

- Mae Datganiadau Ardal Cyfoeth Naturiol Cymru yn roi'r Polisi Adnoddau Naturiol ar waith yn lleol, drwy ddarparu gwasanaeth cyhoeddus a dull gweithredu sy'n seiliedig ar le. Cyhoeddir y rhain ym mis Mawrth 2020. Mae sicrhau bod pobl yn ymwneud yn fwy gweithredol â bioamrywiaeth ac yn fwy ymwybodol o arwyddocâd hynny i'w hiechyd a'u lles yn rhan ganolog o'r dull gweithredu.

Gweler hefyd [Natur Hanfodol](#), sef cyfeiriad strategol CNC ar gyfer bioamrywiaeth hyd at 2022. Mae'n sefydlu fframwaith lefel uchel ar gyfer camau gweithredu o ran bioamrywiaeth yn unol â'r Cynllun Gweithredu Adfer Natur. Drwy gyfres o nodau ac ymrwymadau lefel uchel mae'n dangos sut y bydd CNC, drwy gydweithio ag eraill, yn cyflawni'r dyletswyddau o ran bioamrywiaeth a chydnerthedd ecosystemau, ac yn gwneud mwy i gysylltu pobl â byd natur.

Yn gywir

Lesley Griffiths AC/AM
Gweinidog yr Amgylchedd, Ynni a Materion Gwledig
Minister for Environment, Energy and Rural Affairs